

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет економіки, управління та діджиталізації

(назва факультету/інституту)

Кафедра

фінансів, обліку та оподаткування ім. Сергія Юрія

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана факультету

 (Коркушко О.Н.)

«30» серпня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна теорія

освітній ступінь	Бакалавр
освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування
шифр і назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
шифр і назва спеціальності	071 Облік і оподаткування
назва спеціалізації	
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський
2024 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Навчально-реабілітаційним закладом вищої освіти
“Кам’янець-Подільський державний інститут”
(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Тимків Андрій Олександрович**, к.е.н, викладач

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С Юрія.

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1
Завідувач кафедри (Андрій ТИМКІВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«27» серпня 2024 року

1. Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів базових знань з економічної теорії, засвоєння закономірностей функціонування економічної системи, розвиток економічних відносин, надання фундаментальних знань з функціонування суб'єктів господарювання та вплив на соціально-економічний розвиток суспільства, порядок функціонування ринку, формування попиту та пропозиції, а також рівноважної ціни.

1.2. Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці. СК02. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК04. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання. СК05. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття

	<p>управлінських рішень.</p> <p>СК06. Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.</p> <p>СК07. Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p>СК11. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
--	---

1.3. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Результати навчання
	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.</p>

2. Опис навчальної дисципліни

1. Найменування показників:

- 1.1. Кількість кредитів – 5
- 1.2. Загальна кількість годин – 150
- 1.3. Кількість модулів – 1
- 1.4. Кількість змістових модулів – 2

2. Характеристика навчальної дисципліни:

- 2.1. Форма навчання – *очна (денна), заочна;*
- 2.2. Статус навчальної дисципліни (нормативна/навчальна дисципліна самостійного вибору) – *нормативна*
- 2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання)

3. Обсяг навчальної дисципліни

3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні засади економічної теорії

Тема 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Предмет та методи економічної теорії як науки. Функції економічної теорії. Економічні агенти. Закони, поняття і принципи в економіці. Особливості економічної теорії як науки. Функціонування економічних агентів

Тема 2. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Елементи економічної системи. Типи економічних систем. Економічні підсистеми. Взаємозв'язки між елементами економічної системи. Особливості функціонування економічних підсистем

Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ

Основні засади виробництва. Фактори виробництва. Товар та його властивості. Витрати у товарному виробництві. Вартість товару та його ціна. Теорія поведінки споживача. Застосування факторів виробництва. Формування витрат у товарному виробництві. Споживач та його психологічні, економічні та соціальні властивості

Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ

Ринок як економічна категорія. Структура та функції ринку. Попит та пропозиція на ринку. Організаційна структура та функції ринку. Еластичність попиту та пропозиції. Ринкова рівновага.

Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ

Сутність та функції грошей. Структура системи грошового обігу. Закон грошового обігу. Сутність інфляції та наслідки. Грошова маса. Причини виникнення інфляції

Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ

Економічний зміст категорій «підприємництво» та «підприємство». Організаційно-правові форми підприємництва. Витрати підприємства. Доходи підприємства. Управління підприємством. Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності. Управління підприємством. Система менеджменту підприємства.

Змістовий модуль 2. Чинники розвитку економічної теорії

Тема 7. ПРАЦЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА

Сутність та особливості праці та заробітної плати як економічної категорії. Функціонування ринку праці. Економічний зміст поняття «праця» та «ринок праці». Форми, системи та рівень заробітної плати. Сутність і причини безробіття.

Тема 8. КАПІТАЛ

Економічний зміст капіталу та його форми. Дохід на капітал. Формування попиту та пропозиції капіталу. Інвестиції як джерело капіталу. Дохідність капіталу. Попит на капітал та пропозиція капіталу. Реальні інвестиції. Фінансові інвестиції. Формування інвестиційного процесу

Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ

Економічний зміст та значення природних ресурсів як фактору виробництва. Ринок природних ресурсів. Рентна плата. Сутність природних ресурсів. Особливості нарахування рентної плати

Тема 10. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ

Сутність та зміст понять «національний продукт», «національний дохід», «національне багатство». Економічна динаміка. Циклічність економічного

розвитку. Економічна рівновага. Поняття ВВП та ВВП. Методи досягнення економічної рівноваги.

Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Сутність процесу державного регулювання. Методи державного регулювання економіки. Економічна політика держави. Соціальна політика держави

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.
Змістовий модуль 1. Основні засади економічної теорії	82	12	8	12		50
Тема 1. Основи економічної теорії	14	2	-	2	-	10
Тема 2. Економічна система	12	2	-	2	-	8
Тема 3. Виробництво в економіці	14	2	2	2	-	8
Тема 4. Ринок та його функціонування	14	2	2	2	-	8
Тема 5. Система грошового обігу	14	2	2	2	-	8
Тема 6. Підприємство в економіці	14	2	2	2	-	8
Змістовий модуль 2. Чинники розвитку економічної теорії	68	10	10	8		40
Тема 7. Праця та заробітна плата	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Капітал	14	2	2	2	-	8
Тема 9. Природні ресурси	14	2	2	2	-	8
Тема 10. Економічний розвиток держави	14	2	2	2	-	8
Тема 11. Державне регулювання економіки	14	2	2	2	-	8
ВСЬОГО	150	22	18	20		90

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	Предмет та методи економічної теорії як науки. Функції економічної теорії. Економічні агенти. Закони, поняття і принципи в економіці. Особливості економічної теорії як науки. Функціонування економічних агентів	2
2	Тема 2. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА	Елементи економічної системи. Типи економічних систем. Економічні підсистеми. Взаємозв'язки між	2

		елементами економічної системи. Особливості функціонування економічних підсистем	
3	Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	Основні засади виробництва. Фактори виробництва. Товар та його властивості. Витрати у товарному виробництві. Вартість товару та його ціна. Теорія поведінки споживача. Застосування факторів виробництва. Формування витрат у товарному виробництві. Споживач та його психологічні, економічні та соціальні властивості	2
4	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Ринок як економічна категорія. Структура та функції ринку. Попит та пропозиція на ринку. Організаційна структура та функції ринку. Еластичність попиту та пропозиції. Ринкова рівновага.	2
5	Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ	Сутність та функції грошей. Структура системи грошового обігу. Закон грошового обігу. Сутність інфляції та наслідки. Грошова маса. Причини виникнення інфляції	2
6	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Економічний зміст категорій «підприємництво» та «підприємство». Організаційно-правові форми підприємництва. Витрати підприємства. Доходи підприємства. Управління підприємством. Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності. Управління підприємством. Система менеджменту підприємства.	2
7	Тема 7. ПРАЦЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	Сутність та особливості праці та заробітної плати як економічної категорії. Функціонування ринку праці. Економічний зміст поняття «праця» та «ринок праці». Форми, системи та рівень заробітної плати. Сутність і причини безробіття.	2
8	Тема 8. КАПІТАЛ	Економічний зміст капіталу та його форми. Дохід на капітал. Формування попиту та пропозиції капіталу. Інвестиції як джерело капіталу. Дохідність капіталу. Попит на капітал та пропозиція капіталу. Реальні інвестиції. Фінансові інвестиції. Формування інвестиційного процесу	2
9	Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	Економічний зміст та значення природних ресурсів як фактору виробництва. Ринок природних ресурсів. Рентна плата. Сутність природних ресурсів. Особливості нарахування рентної плати	2
10	Тема 10. ЕКОНОМІЧНИЙ	Сутність та зміст понять «національний продукт», «національний дохід»,	2

	РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	«національне багатство». Економічна динаміка. Циклічність економічного розвитку. Економічна рівновага. Поняття ВВП та ВНП. Методи досягнення економічної рівноваги.	
11	Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	Сутність процесу державного регулювання. Методи державного регулювання економіки. Економічна політика держави. Соціальна політика держави	2
Всього			22

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	Економічна теорія: сутність, предмет і методи. Функції економічної теорії у сучасному суспільстві. Економічні закони, поняття і принципи: їх значення та роль. Класифікація економічних агентів і їх взаємодія.	2
2	Тема 2. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА	Складові елементи економічної системи. Типи економічних систем: переваги та недоліки. Економічні підсистеми та їх взаємозв'язки. Особливості функціонування економічних систем у сучасному світі.	2
3	Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	Основи виробничого процесу: значення та структура. Фактори виробництва та їх раціональне використання. Витрати виробництва та їх вплив на формування ціни товару. Поведінка споживача та її вплив на виробничий процес.	2
4	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Ринок як економічна категорія: сутність та структура. Попит, пропозиція та механізми їх взаємодії. Ринкова рівновага та її досягнення. Еластичність попиту і пропозиції: практичні аспекти.	2
5	Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ	Сутність грошей та їх функції в економіці. Структура системи грошового обігу. Причини виникнення інфляції та її наслідки. Закон грошового обігу та особливості його функціонування.	2
6	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Економічний зміст підприємництва та підприємства. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Витрати та доходи підприємства. Управління підприємством і його роль у сучасній економіці.	2
7	Тема 8. КАПІТАЛ	Сутність капіталу та його форми. Дохід на капітал: структура та джерела. Інвестиції як джерело розвитку капіталу. Формування попиту і пропозиції капіталу	2

		на ринку.	
8	Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	Економічний зміст природних ресурсів та їх значення для економіки. Особливості ринку природних ресурсів. Рентна плата: механізм нарахування та використання. Екологічні аспекти використання природних ресурсів.	2
9	Тема 10. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	Основні показники економічного розвитку: ВВП, ВНП, національний дохід. Циклічність економічного розвитку та економічна рівновага. Методи досягнення сталого економічного розвитку. Роль інновацій у забезпеченні економічної динаміки.	2
10	Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	Сутність та цілі державного регулювання економіки. Основні методи державного впливу на економіку. Економічна політика держави: інструменти та ефективність. Соціальна політика держави: виклики та можливості.	2
Всього			20

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	Формування витрат у товарному виробництві. Визначення вартості товару та його ціна. Поведінка споживача. Формування витрат у товарному виробництві.	2
2	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Визначення попиту та пропозиція на ринку та еластичності попиту та пропозиції. Формування ринкової рівноваги.	2
3	Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ	Застосування закону грошового обігу. Визначення інфляції та її наслідків. Обсяг грошової маси.	2
4	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Витрати підприємства. Доходи підприємства. Методи управління підприємством. Формування системи менеджменту підприємства.	2
5	Тема 7. ПРАЦЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	Форми, системи та рівень заробітної плати. Сутність і причини безробіття.	2
6	Тема 8. КАПІТАЛ	Дохід на капітал. Формування попиту та пропозиції капіталу. Інвестиції як джерело капіталу. Дохідність капіталу. Попит на капітал та пропозиція капіталу. Реальні інвестиції. Фінансові інвестиції. Формування інвестиційного процесу	2
7	Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	Рентна плата. Сутність природних ресурсів. Нарухування рентної плати	2
8	Тема 10.	Економічна динаміка. Циклічність	2

	ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	економічного розвитку. Економічна рівновага. Визначення ВВП та ВВП. Досягнення економічної рівноваги.	
9	Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	Застосування методів державного регулювання економіки. Формування економічної політики держави. Соціальна політика держави	2
Всього			18

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1			
2			
Всього			

6) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	Історичний розвиток економічної теорії як науки. Основні економічні категорії: потреби, ресурси, вибір. Специфіка мікроекономіки та макроекономіки. Економічні системи: традиційна, командна, ринкова, змішана.	10
2	Тема 2. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА	Порівняльний аналіз різних типів економічних систем. Роль і місце держави в економічній системі. Моделі змішаної економіки: європейська, американська, азійська. Взаємозв'язки між секторами економічної системи.	8
3	Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	Сутність виробничих можливостей і крива виробничих можливостей. Особливості використання природних, трудових і капітальних ресурсів у виробництві. Технологічні зміни та їх вплив на виробничий процес. Економія на масштабі: причини та наслідки.	8
4	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Основні характеристики ринкової економіки. Форми ринкової конкуренції: досконала та недосконала. Економічна роль монополій, олігополій та моносоній. Механізм ціноутворення на ринках різних типів.	8
5	Тема 5. СИСТЕМА	Еволюція грошей: від бартеру до	8

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	ГРОШОВОГО ОБІГУ	електронних платежів. Грошова маса та її агрегати. Валютні системи та їх вплив на економіку. Вплив інфляції на різні сфери економічної діяльності.	
6	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Створення та розвиток підприємств у сучасній економіці. Інновації як ключовий фактор розвитку підприємництва. Роль малого та середнього бізнесу в економічній системі. Соціальна відповідальність бізнесу.	8
7	Тема 7. ПРАЦЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	Мотивація праці та її вплив на продуктивність. Регулювання зайнятості та боротьба з безробіттям. Види та системи оплати праці. Роль профспілок у захисті прав працівників.	8
8	Тема 8. КАПІТАЛ	Формування та структура капіталу підприємства. Ризики інвестування в реальний і фінансовий капітал. Міжнародний рух капіталу: причини, форми, наслідки. Амортизація капіталу: методи та значення для економіки.	8
9	Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	Роль природних ресурсів у забезпеченні економічного зростання. Економічна оцінка природних ресурсів. Проблеми виснаження природних ресурсів та шляхи їх вирішення. Екологічна економіка: сучасний погляд на використання природних ресурсів.	8
10	Тема 10. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	Показники економічного розвитку: методи розрахунку. Теорії економічного зростання: кейнсіанство, неокласична теорія, теорія сталого розвитку. Роль технологій та інновацій в економічному зростанні. Проблеми економічної нерівності в умовах глобалізації.	8
11	Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	Інструменти фіскальної та монетарної політики. Роль держави у забезпеченні економічної стабільності. Регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій.	8

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		Державні програми соціального забезпечення та їх ефективність.	
Всього			90

3.2.2. Заочна

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовий модуль 1. Основні засади економічної теорії	82	2	2	2		76	
Тема 1. Основи економічної теорії	82	2	2	2	-	12	
Тема 2. Економічна система					-	12	
Тема 3. Виробництво в економіці					-	14	
Тема 4. Ринок та його функціонування					-	12	
Тема 5. Система грошового обігу					-	14	
Тема 6. Підприємство в економіці					-	12	
Змістовий модуль 2. Чинники розвитку економічної теорії	68	4	2	-		62	
Тема 7. Праця та заробітна плата	68	4	2		-	12	
Тема 8. Капітал					2	-	12
Тема 9. Природні ресурси						-	12
Тема 10. Економічний розвиток держави					2	-	14
Тема 11. Державне регулювання економіки						-	12
ВСЬОГО	150	6	4	2		138	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	Предмет та методи економічної теорії як науки. Функції економічної теорії. Економічні агенти. Закони, поняття і принципи в економіці. Особливості економічної теорії як науки. Функціонування економічних агентів	2
2	Тема 2. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА	Елементи економічної системи. Типи економічних систем. Економічні підсистеми. Взаємозв'язки між елементами економічної системи. Особливості функціонування економічних підсистем	
3	Тема 3.	Основні засади виробництва. Фактори	

	ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	виробництва. Товар та його властивості. Витрати у товарному виробництві. Вартість товару та його ціна. Теорія поведінки споживача. Застосування факторів виробництва. Формування витрат у товарному виробництві. Споживач та його психологічні, економічні та соціальні властивості	
4	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Ринок як економічна категорія. Структура та функції ринку. Попит та пропозиція на ринку. Організаційна структура та функції ринку. Еластичність попиту та пропозиції. Ринкова рівновага.	
5	Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ	Сутність та функції грошей. Структура системи грошового обігу. Закон грошового обігу. Сутність інфляції та наслідки. Грошова маса. Причини виникнення інфляції	
6	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Економічний зміст категорій «підприємництво» та «підприємство». Організаційно-правові форми підприємництва. Витрати підприємства. Доходи підприємства. Управління підприємством. Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності. Управління підприємством. Система менеджменту підприємства.	
7	Тема 7. ПРАЦЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	Сутність та особливості праці та заробітної плати як економічної категорії. Функціонування ринку праці. Економічний зміст поняття «праця» та «ринок праці». Форми, системи та рівень заробітної плати. Сутність і причини безробіття.	
8	Тема 8. КАПІТАЛ	Економічний зміст капіталу та його форми. Дохід на капітал. Формування попиту та пропозиції капіталу. Інвестиції як джерело капіталу. Дохідність капіталу. Попит на капітал та пропозиція капіталу. Реальні інвестиції. Фінансові інвестиції. Формування інвестиційного процесу	2
9	Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	Економічний зміст та значення природних ресурсів як фактору виробництва. Ринок природних ресурсів. Рентна плата. Сутність природних ресурсів. Особливості нарахування рентної плати	
10	Тема 10. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	Сутність та зміст понять «національний продукт», «національний дохід», «національне багатство». Економічна динаміка. Циклічність економічного розвитку. Економічна рівновага. Поняття ВВП та ВНП. Методи досягнення	2

		економічної рівноваги.	
11	Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	Сутність процесу державного регулювання. Методи державного регулювання економіки. Економічна політика держави. Соціальна політика держави	
Всього			6

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	Економічна теорія: сутність, предмет і методи. Функції економічної теорії у сучасному суспільстві. Економічні закони, поняття і принципи: їх значення та роль. Класифікація економічних агентів і їх взаємодія.	2
2	Тема 2. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА	Складові елементи економічної системи. Типи економічних систем: переваги та недоліки. Економічні підсистеми та їх взаємозв'язки. Особливості функціонування економічних систем у сучасному світі.	
3	Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	Основи виробничого процесу: значення та структура. Фактори виробництва та їх раціональне використання. Витрати виробництва та їх вплив на формування ціни товару. Поведінка споживача та її вплив на виробничий процес.	
4	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Ринок як економічна категорія: сутність та структура. Попит, пропозиція та механізми їх взаємодії. Ринкова рівновага та її досягнення. Еластичність попиту і пропозиції: практичні аспекти.	
5	Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ	Сутність грошей та їх функції в економіці. Структура системи грошового обігу. Причини виникнення інфляції та її наслідки. Закон грошового обігу та особливості його функціонування.	
6	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Економічний зміст підприємництва та підприємства. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Витрати та доходи підприємства. Управління підприємством і його роль у сучасній економіці.	
Всього			20

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
-------	------------	---	-----------------

1	Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	Формування витрат у товарному виробництві. Визначення вартості товару та його ціна. Поведінка споживача. Формування витрат у товарному виробництві.	2
2	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Визначення попиту та пропозиція на ринку та еластичності попиту та пропозиції. Формування ринкової рівноваги.	
3	Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ	Застосування закону грошового обігу. Визначення інфляції та її наслідків. Обсяг грошової маси.	
4	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Витрати підприємства. Доходи підприємства. Методи управління підприємством. Формування система менеджменту підприємства.	
5	Тема 7. ПРАЦЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	Форми, системи та рівень заробітної плати. Сутність і причини безробіття.	2
6	Тема 8. КАПІТАЛ	Дохід на капітал. Формування попиту та пропозиції капіталу. Інвестиції як джерело капіталу. Дохідність капіталу. Попит на капітал та пропозиція капіталу. Реальні інвестиції. Фінансові інвестиції. Формування інвестиційного процесу	
7	Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	Рентна плата. Сутність природних ресурсів. Нарахування рентної плати	
8	Тема 10. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	Економічна динаміка. Циклічність економічного розвитку. Економічна рівновага. Визначення ВВП та ВВП. Досягнення економічної рівноваги.	
9	Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	Застосування методів державного регулювання економіки. Формування економічної політики держави. Соціальна політика держави	
Всього			4

5) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ	Історичний розвиток економічної теорії як науки. Основні економічні категорії: потреби, ресурси, вибір. Специфіка мікроекономіки та макроекономіки. Економічні системи: традиційна, командна, ринкова, змішана.	12
2	Тема 2. ЕКОНОМІЧНА	Порівняльний аналіз різних типів економічних систем.	12

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	СИСТЕМА	Роль і місце держави в економічній системі. Моделі змішаної економіки: європейська, американська, азійська. Взаємозв'язки між секторами економічної системи.	
3	Тема 3. ВИРОБНИЦТВО В ЕКОНОМІЦІ	Сутність виробничих можливостей і крива виробничих можливостей. Особливості використання природних, трудових і капітальних ресурсів у виробництві. Технологічні зміни та їх вплив на виробничий процес. Економія на масштабі: причини та наслідки.	14
4	Тема 4. РИНОК ТА ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ	Основні характеристики ринкової економіки. Форми ринкової конкуренції: досконала та недосконала. Економічна роль монополій, олігополій та моносоній. Механізм ціноутворення на ринках різних типів.	12
5	Тема 5. СИСТЕМА ГРОШОВОГО ОБІГУ	Еволюція грошей: від бартеру до електронних платежів. Грошова маса та її агрегати. Валютні системи та їх вплив на економіку. Вплив інфляції на різні сфери економічної діяльності.	14
6	Тема 6. ПІДПРИЄМСТВО В ЕКОНОМІЦІ	Створення та розвиток підприємств у сучасній економіці. Інновації як ключовий фактор розвитку підприємництва. Роль малого та середнього бізнесу в економічній системі. Соціальна відповідальність бізнесу.	12
7	Тема 7. ПРАЦЯ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	Мотивація праці та її вплив на продуктивність. Регулювання зайнятості та боротьба з безробіттям. Види та системи оплати праці. Роль профспілок у захисті прав працівників.	12
8	Тема 8. КАПІТАЛ	Формування та структура капіталу підприємства. Ризики інвестування в реальний і фінансовий капітал. Міжнародний рух капіталу: причини, форми, наслідки.	12

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		Амортизація капіталу: методи та значення для економіки.	
9	Тема 9. ПРИРОДНІ РЕСУРСИ	Роль природних ресурсів у забезпеченні економічного зростання. Економічна оцінка природних ресурсів. Проблеми виснаження природних ресурсів та шляхи їх вирішення. Екологічна економіка: сучасний погляд на використання природних ресурсів.	12
10	Тема 10. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ	Показники економічного розвитку: методи розрахунку. Теорії економічного зростання: кейнсіанство, неокласична теорія, теорія сталого розвитку. Роль технологій та інновацій в економічному зростанні. Проблеми економічної нерівності в умовах глобалізації.	14
11	Тема 11. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	Інструменти фіскальної та монетарної політики. Роль держави у забезпеченні економічної стабільності. Регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій. Державні програми соціального забезпечення та їх ефективність.	12
Всього			138

4. Форми та методи викладання, навчання і оцінювання

4.1. Форми та методи викладання, навчання: словесні методи: лекція, бесіда, диспут, пояснення, розповідь; наочні методи: демонстрація, ілюстрація; пояснювально-ілюстративні методи; робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами; самостійна робота над індивідуальним завданням.

Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, семінарів, роботи в малих групах, проведення індивідуальних занять, ділових ігор, консультацій з викладачами, самонавчання в системі Moodle.

4.2. Форми та методи поточного контролю: Опитування; презентація результатів виконання індивідуальних завдань: творчих, розрахункових, аналітичних; реферати; есе; аналітичні звіти; тестування; модульні контрольні роботи.

4.3. Форми та методи підсумкового контролю: іспит

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

6.1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Інституту), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркового дисциплін:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для іспиту (для денної форми навчання):

Іспит:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)					Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %				40 %					40 %	100
T1	T2	T6	T7	T8	T9	T10	T11		

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для іспиту (для заочної форми навчання):

Іспит:

Змістовий модуль	Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення		

										балів)
60 %									40 %	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	..	T11		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю

навчальної діяльності студента

7.1. Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначити тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній

Оцінка в балах (за 100- бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-бальною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

7.4. Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне

вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

7.5. Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни

Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданнях кафедри). Плани занять, конспекти лекцій. Перелік основної та додаткової літератури. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань, з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт. Електронний підручник. Методичні розробки для проведення окремих занять.

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Основна література

1. Базилюк А., Дерій Ж., Концева В., Хоменко І. Економічна теорія. Практикум. Київ:ЦНЛ. 2019. 312 с.
2. Горлач М.І. Економічна теорія. Київ:ЦНЛ. 2019. 532 с.
3. Економічна теорія: методичні рекомендації до практичних робіт для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / уклад. І. В. Пивавар, І. Ф. Лісна, Н. І. Шифріна. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 42 с.
4. Економічна теорія: Політична економія: підручник / за заг. ред. С. І. Юрія. Київ: Кондор, 2018. 604 с
5. Кокареєв І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник / І. В. Кокареєв. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.
6. перехідна економіка: підручник / В. М. Геєць, Є. Г. Панченко, Е. М. Ліанова та ін.; за ред. В. М. Гейця. К.: Вища школа, 2018. 590 с
7. Семененко В. Економічна теорія. Підручник. Київ:ЦНЛ. 2019. 360 с.
8. Економічна теорія: навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
9. Марченко О. С. Економічна теорія: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка». Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 131 с.
10. Нечипорук Л. В. Фінансова система: навчально-методичний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 117с.
11. Ж. Б. Яворська. Електронний навчальний посібник до вивчення курсу навчальної дисципліни «Основи економічної теорії». Львів. 2023. 119 с.
12. Круш П.В. Основи економічної теорії. Підручник. Затв. МОН

9.2. Додаткова література

13.Базилевич В. Д. Макроекономіка: практикум : навч. посібн. 2-ге вид., переробл. і доп. Київ : Знання, 2010. 550 с.

14. Економічна теорія : навч. посібник / В. П. Решетило, Г. В. Стадник, Н. В. Можайкіна та ін. ; за заг. ред. В. П. Решетило; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ, 2014. 290 с.

15. Економічна теорія: навч. посіб. / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М. В. Кічурчак, М. І. Терехух ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів, 2015. 335 с.

16. Економічна теорія: Політекономія : підручник / за ред. В. Д. Базилевича ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. 9-те вид., доповн. Київ : Знання, 2014. 710 с.

17. Макроекономіка : навч. посіб. / О. М. Кліменко, О. М. Крюкова, В. М. Філатов та ін. ; під заг. ред. О. М. Кліменко. Харків : ВД "Інжек", 2011. 250 с.

18. Макроекономіка. Мультимедійний навчальний посібник / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, М. А. Машенко та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 705 с.

19. Пурська І.С. Основи економіки: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Львів: 2017. 93 с.

20. Романюк М. Д., Івасишин О. І., Репела Н. П., Татунчак Я. І. Е 45 Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ Рек. МОН. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2011. 609 с.

21. Тимків А.О. Цифрова економіка та «Touchless есоному»: можливості для інклюзивного суспільства. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2020. №10. С.19-25

22. Тимків А. О. Вектори розвитку економіки України в умовах «touchless есоному». Бізнес Інформ. №6. 2020.С. 49-55

23. Тимків А. О. Економічна ірраціональність в «цілях сталого розвитку»: ціль 1 – подолання бідності. Збірник наукових праць «Економічний аналіз». №4, 2021. С.75-88

9.3. Інформаційні ресурси

21.Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>

22. Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс. URL: <http://www.zir.sfs.gov.ua>

23. Інформаційний портал для бухгалтерів. URL: <http://www.buhgalter911.com>

24. Освітній портал. URL: <http://www.osvita.com.ua>

25. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukxstat.gov.ua>

26.Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. URL: <http://www.mon.gov.ua>

27.Офіційний сайт федерації професійних бухгалтерів та аудиторів України. URL: [http:// www.ufraa.org](http://www.ufraa.org)